

Kriisihirmust kriisikindlaks

Eve Tobias

ennetuspartner

PÄÄSTEAMET
Estonian Rescue Board

Millest me täna räägime?

- **Elanikkonnakaitse**
- **Hädaolukorrad, mis võivad meie elu häirida**
- **Isiklik ettevalmistus ja varud**
- **Ohuteavitus**
- **Usaldusväärsed infoallikad**
- **Planeerimise ja koostöö olulisus**

Elanikkonnakaitse

Eesmärk - **toetada inimesi kriisis, sealhulgas sõjaolukorras, ning suurendada inimeste valmisolekut kriisides iseseisvalt toime tulla.**

Elanikkonnakaitse aluseks on **inimeste suutlikkus kriisi ajal ennast kuni abi saabumiseni ise kaitsta ja vajaduse korral üksteist aidata.**

Iga tasandi panus on oluline, et ühiskond tuleks kriisis toime!

Inimene

- Mida kauem saab inimene ise hakkama seda edukamalt on kriisid ületatavad!

Kogukond

- Teineteise hakkama saamise toetamine

KOV

- Kriisiolukorras inimese kõige lähem abistaja!

Riik

- Meetmete süsteemi loomine, koostöö

HÄDAOLUKORD

Hädaolukord

on sündmus või sündmuste ahel või elutähtsa teenuse katkestus, mis

- Ohustab paljude inimeste elu või tervist
- Põhjustab suure varalise kahju
- Põhjustab suure keskkonnakahju või
- Tõsiseid ja ulatuslikke häireid teiste elutähtsate teenuste toimepidavuses
- **Kriis** on ootamatu sündmus või olukord, mille tulemusena on inimeste tavapärase elu häiritud.

Millised on võimalikud hädaolukorrad Eestis?

- Mis on juhtunud?
- Mis on veel võimalikud?

PÄÄSTEAMET
Estonian Rescue Board

Elutähtis teenus

Elutähtis on teenus,

millel on suur mõju ühiskonna toimimisel
ja mille katkemine ohustab inimeste elu
või tervist või teiste teenuste toimimist.

Pikaajaline või raskete tagajärgedega
elutähtsa teenuse katkestus
võib kaasa tuua **hädaolukorra**.

Elutähtsad teenused

telefoniteenus

mobiiltelefoni-
teenus

andmesideteenus

tervishoiuteenuste
toimimine (perearsti-
keskused)

ravimitega
varustamine

avalik-õigusliku
meediateenuse
toimimine

elektriga
varustamine

elektrooniline isiku-
tuvastamine ja digitaalne
allkirjastamine

maagaasiga
varustamine

avalik-õigusliku meediateenuse
osutamiseks vajaliku ringhäälinguvõrgu
teenuse toimimise tagamine

makseteenus

vedelkütusega
varustamine

riigitee sõidetavuse
tagamine

lennuväljade
toimimine

sularaharinglus

veega varustamine
ja kanalisatsioon

kaugküttega
varustamine

avaliku raudtee
toimimine

sadamate
toimimine

aeronavigatsiooni-
teenuse toimimine

kohaliku tee
sõidetavuse tagamine

toiduga
varustamine

Katkenud teenused ja nende mõju

- Elekter
- Kaugküte
- Veevarustus ja kanalisatsioon
- Sideteenused
- Võimalus poodidest kaupa osta
- Võimalus kütust tankida
- Võimalus kasutada pangateenuseid

Võimalikud lahendused

- Generaator
- Autonoomse elektritoitega tanklad
- Alternatiivsed valgusallikad
- Alternatiivsed energiaallikad
- Alternatiivsed vahendid toidu valmistamiseks
- Alternatiivsed infoallikad
- Sularaha
- Varud juhuks, kui kauplused on suletud

Mida teha katkenud veevarustuse korral?

- Lase vesi, mis on jäänud veel veetorudesse, kraanidest anumatesse.
- Kasuta olemasolevat vett kokkuhoidlikult.
- Enda pesemiseks kasuta niiskeid puhastuslappe.
- Toidunõude pesemise asemel kasuta ühekordseid nõusid.
- Prügikotid tualeti kasutamiseks kuivkäimlana (soovitav on lisada prügikotti ajalehti, saepuru või muud imavat materjali).
- Kust on võimalik veel vett saada?

Kodused kriisivarud

Toiduvarud

Gaasipõleti/-pliit ja
balloon(id)

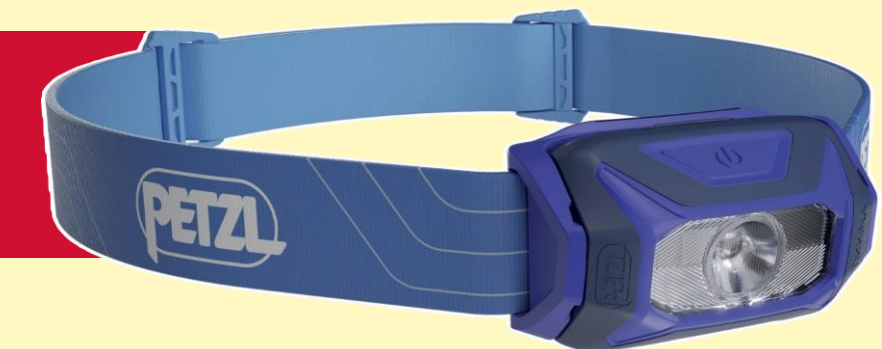
Tikud ja küünlad

Hügieenivahendid

Taskulamp ja
varupatareid

Sularaha

Patareitoitel
raadio

Veepuhastuseks
filtride või tabletid

Tööriistad

Akupank

Esmaabitarbed ja
ravimid

3L vett päevas

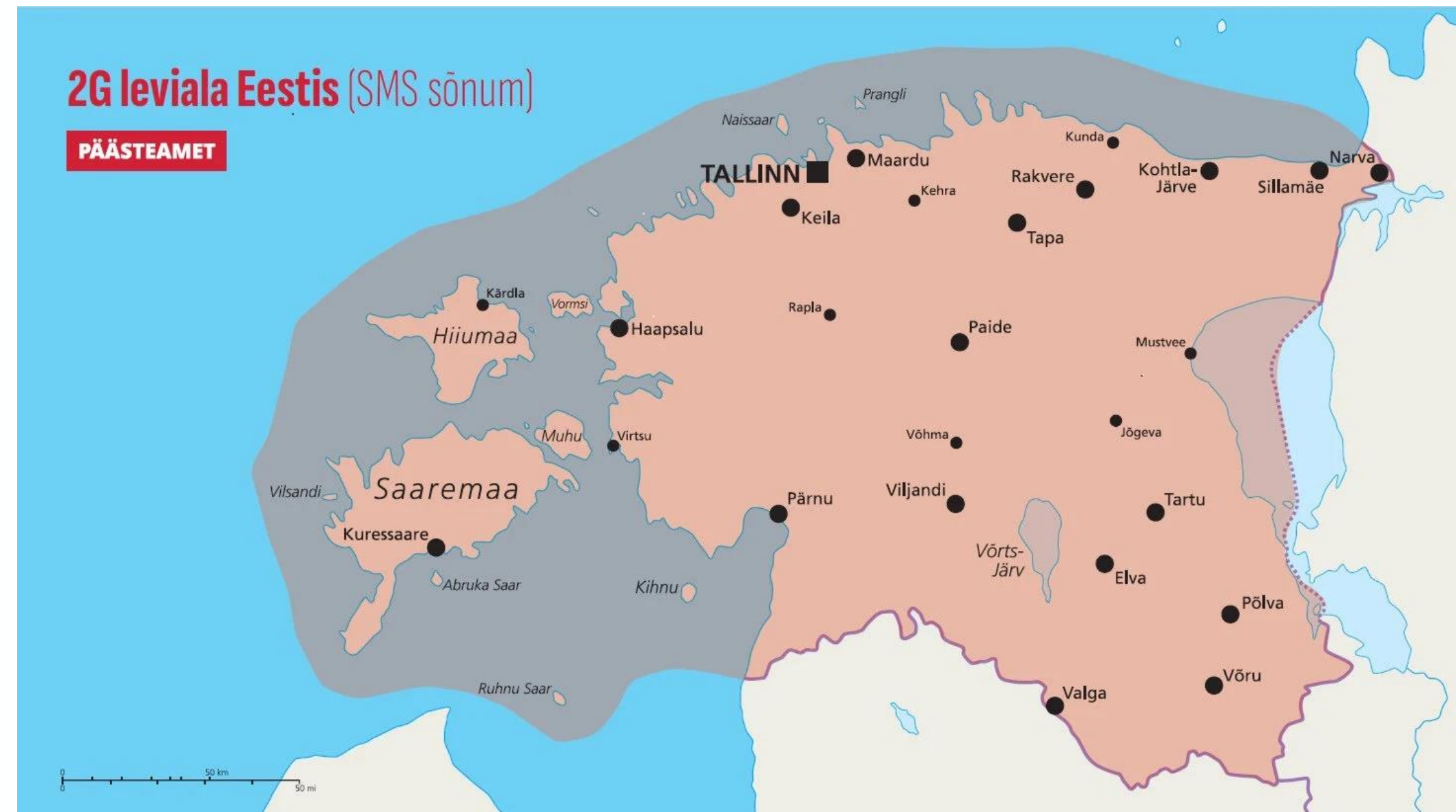

Ohuteavitus Varjumine Evakuatsioon

PÄÄSTEAMET
Estonian Rescue Board

0

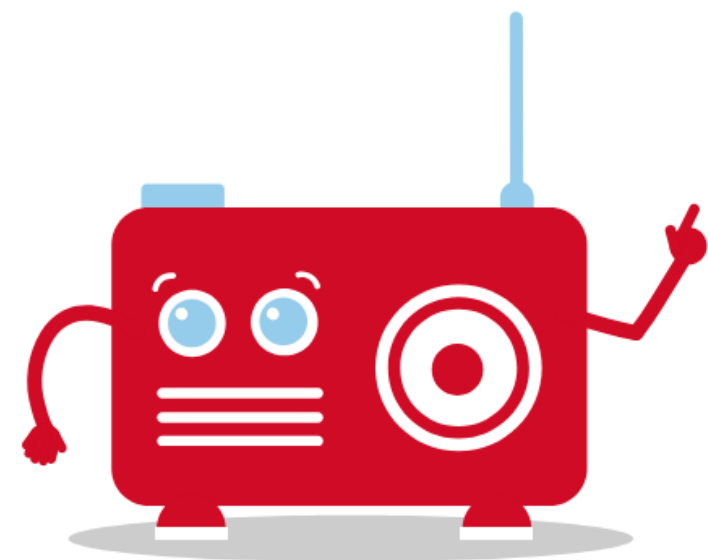

112
HÄDAABI

1247
RIIGIINFO

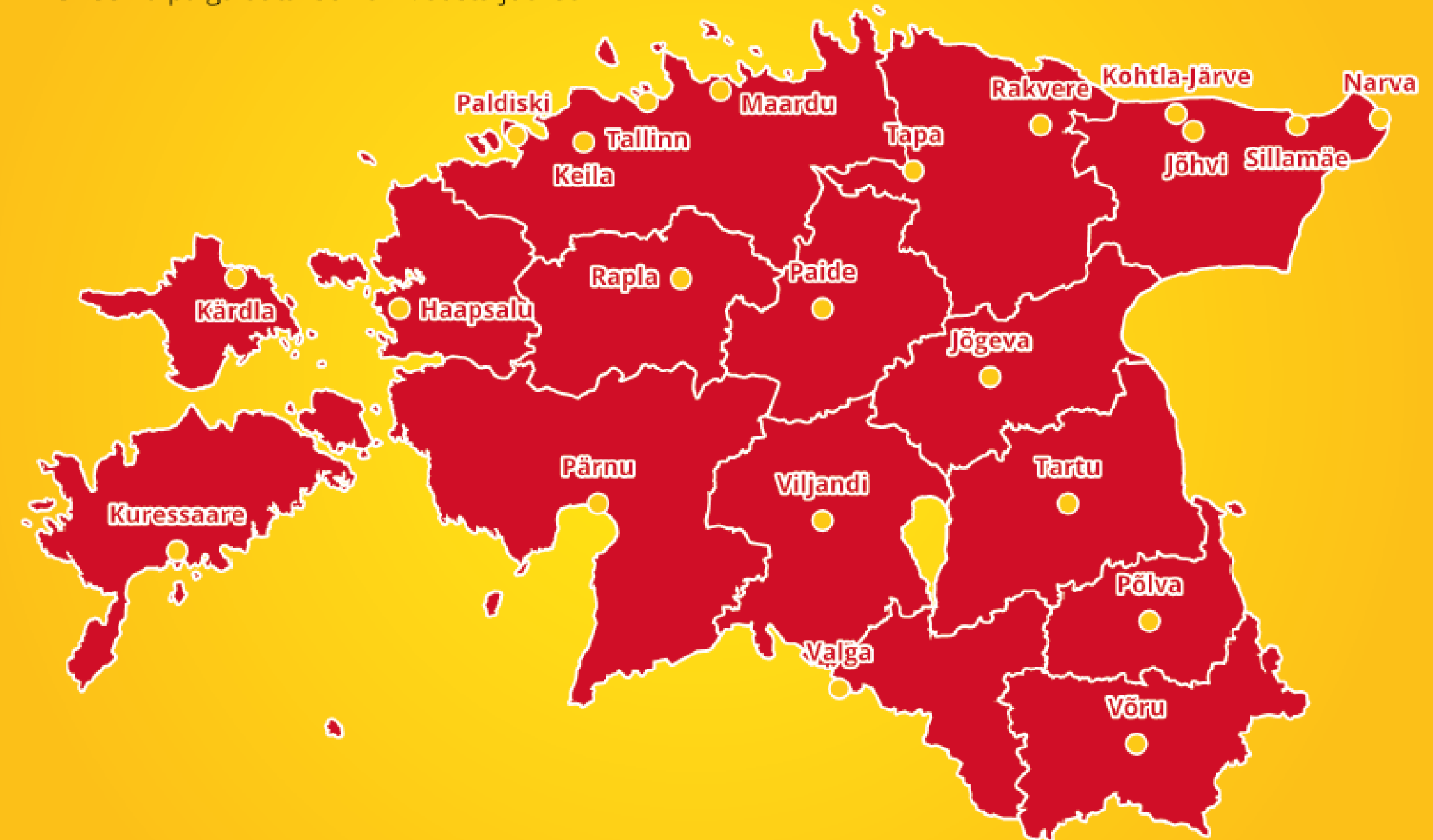
#igainimeneloeb

ERR
Eesti Rahvusringhääling

Ohusireenide asukohad

*Sireenid paigaldatakse 2024. aasta jooksul

Kui pean varjuma..

Varjumine on inimese enda turvalisuse tagamiseks

Sireenide või varjumishoiatuse korral:

- VARJU esimesel võimalusel
- OTSI siis lisainfot
- JÄRGI juhiseid
- TEAVITA võimalusel teisi inimesi

Avalik varjumiskoht

- Avalikku varjumiskohta kasuta, kui sul pole mujale kohe minna ning see on sulle lähedal.
- Enamus avalikke varjumiskohtasid avatakse üldjuhul alles sõjalise ohu kasvades, igapäevaselt võivad need olla suletud.
- Vaata avalike varjumiskohtade kaarti!
https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/paasteamet_varjumiskohad

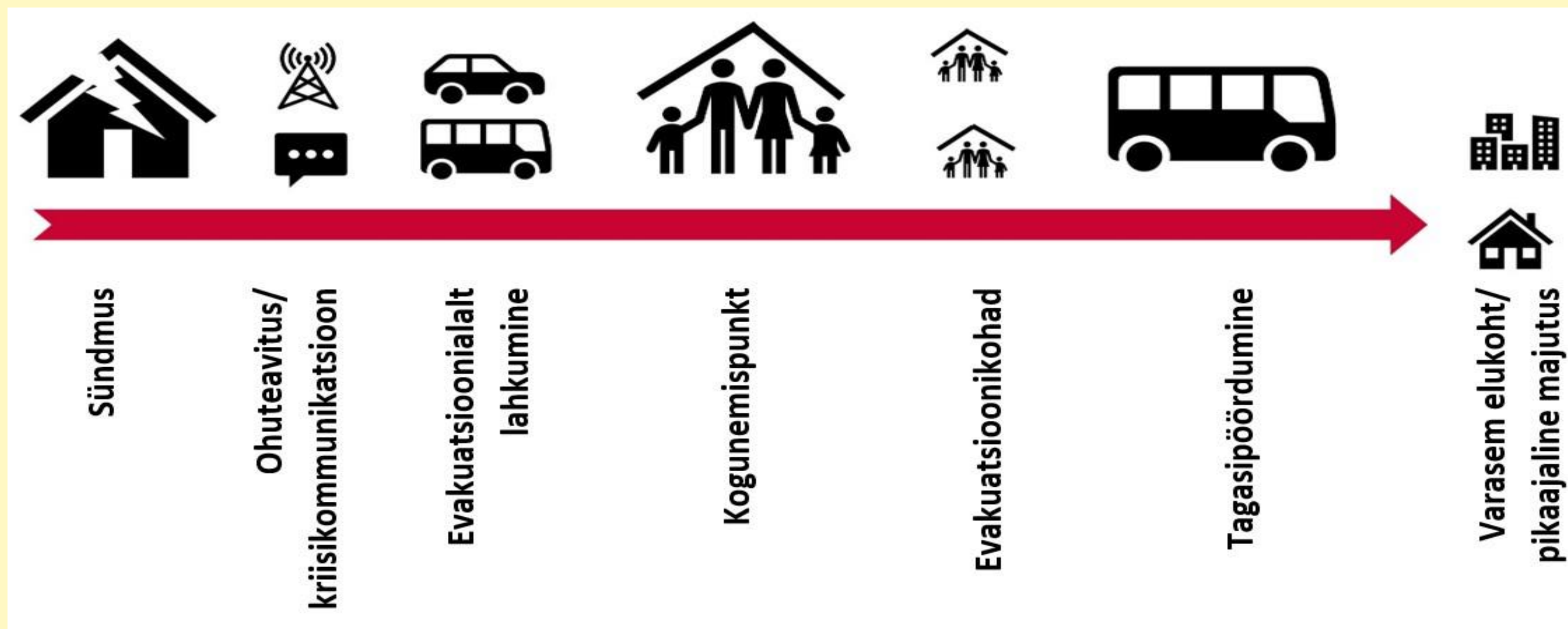

Kodune varjumiskoht

- Allpool maapinda või akendeta ruum, mis on tugiseintega ümbritsetud
- Enam kui ühe väljapääsuga (ka aken sobib)
- Parim varjumiskoht on hoone, milles sa juba sees oled.
- Kuhu jõuad 3 minutiga?

Evakuatsioon

Evakuatsioonikott

- Minu (meie pere) dokumendid
- Pangakaart ja sularaha
- Paberil vajalikud telefoninumbrid
- Vähemalt üheks ööpäevaks toit ja joogivesi
- Suu- ja kehahügieeni tarbed
- Esmaabivahendid ja ravimid
- Taskulamp ja varupatareid
- Kaasaskantav raadio, varupatareid, akupank või muu laadimisseade
- Magamiskott või tekk
- Muud olulised vahendid (taskunuga, konserviavaja, tikud, toidunõud jne)

Kerksuskeskus ehk kriisinfokeskus

Kerksuskeskuse peamine eesmärk on anda inimesele õiget ja vajalikku teavet kriisi ohu kohta või kriisiolukorra ajal.

KOV ettevalmistatud, aga ka kogukonna algatused.

Kohad, kus inimesed on harjunud käima.

Lõpetuseks..

1. Mõtle, mis võib sind ja sinu pere ohustada.
2. Tehke vajalikud ettevalmistused.
3. Vaadake üle kodused varud.
4. Mõtle läbi ka alternatiivsed plaanid ja tee vajalikud kokkulepped.

Planeerimine ei maksa midagi!

olevalmis.ee
paasteamet.ee
kriis.ee

PÄÄSTEAMET
Estonian Rescue Board

Elanikkonnakaitse eesmärk
on kaitsta inimesi ja ühiskonda
kriisiolukorras nii rahu- kui sõjaajal.

Elanikkonnakaitse aluseks on inimeste suutlikkus
kriisi ajal ennast kuni abi saabumiseni
ise kaitsta ja vajaduse korral üksteist aidata.

Riik: meetmete
süsteemi loomine
ja koostöö!

Kohalik omavalitsus:
kriisiolukorras inimese
kõige lähem abistaja!

Kogukond: teineteise
hakkamasaamise
toetamine!

Elanik:
oma kriisivarude
ja -valmiduse
eest vastutaja!

Elanikkonnakaitse tegevused on:

- Ohuteavitus ja kriisikommunikatsioon
- Pääste- ja demineerimistööd
- Ulatuslik evakuatsioon
- Varjumine
- Vältimatu abi ja katastroofimediitsiin